

ՀՀ ԿԲ դրամավարկային քաղաքականությունը և արտարժույթի շուկաները
Ամսական տեսություն
(Հոկտեմբեր 2018թ)

Հարգելի այցելու,

ՀՊՏՀ «Ամբերդ» հետազոտական կենտրոնի կողմից ներկայացված Ֆինանսական շուկաների վիճակի և զարգացումների ամսական տեսությունը հրապարակվում է ամսական հաճախականությամբ և իրենից ներկայացնում է ՀՀ ֆինանսական շուկաներում իրականացված գործարքների ամփոփ վերլուծություն: Այն իր մեջ

պարունակում համաշխարհային ապրանքային և ֆինանսական շուկաներում տեղի ունեցած գործընթացների ու միտումների ամփոփ տեղեկատվություն. ՀՀ մակրոտնտեսական հիմնական ամսական ցուցանիշների դիտարկում. ՀՀ ԿԲ կողմից դրամավարկային քաղաքականության ընթացքում իրականացված գործառնությունների վերաբերյալ, ինչպես նաև պետական, կորպորատիվ արժեթղթերի շուկաների և միջբանկային շուկաներում կնքված գործարքների վերաբերյալ ամփոփ վերլուծություն:

ՀՊՏՀ «Ամբերդ» հետազոտական կենտրոնի կողմից համաշխարհային ֆինանսական շուկաների զարգացումների վերլուծության նպատակը այս շուկաներում տեղի ունեցող գործընթացները տեսանելի դաշտում պահելն ու դրանց ազդեցությունը ՀՀ եվրոպարտատոմսերի, ՀՀ ներքին ֆինանսական շուկայի և ընդհանրապես՝ երկրի մակրոտնտեսական վիճակի վրա հասկանալն է, ինչը, նկատի ունենալով ազդեցությունների լազային(ժամանակային առումով խզված) բնույթը, կարևոր է մեր տնտեսության համար ապագա զարգացումների կանխատեսման տեսանկյունից: Մյուս կողմից՝ համաշխարհային կապիտալի շուկաներում ներդրողներ են նաև ՀՀ սուբյեկտները(ԿԲ, կենսաթոշակային ֆոնդեր, այլ ինստիտուտներ և անհատներ), ինչը ևս կարևոր է դարձնում այստեղ ընթացող զարգացումների վերլուծությունը: Այս՝ ամսական պարբերականությամբ հրապարակվող տեսությունը ամփոփում է ՀՀ եվրոպարտատոմսերի, համաշխարհային ապրանքային(մետաղներ, էներգակիրներ, պարենային ապրանքներ), արժույթային(դոլարի ինդեքս, եվրո, ՌԴ ռուբլի) և կապիտալի(զարգացող և զարգացած երկրների ֆոնդային ինդեքսներ և պետական պարտատոմսերի եկամտաբերություններ) շուկաներում տեղի ունեցող զարգացումների վերլուծությունը: Ամսական տեսությունը հիմնվում է Investing.com հարթակի հրապարակած վիճակագրության վրա, իսկ վերլուծությունների հիմքում Reuters գործակալության տեղեկատվական ու վերլուծական հրապարակումներն են և սեփական դիտարկումները: ՀՀ սոցյալ տնտեսական վիճակի հետ կապված հիմնական ցուցանիշների ներկայացումը նպատակ ունի ներկայացնել ՀՀ տնտեսական ակտիվության, տնտեսության հիմնական ճյուղերի զարգացումների, սպառողական և արդյունաբերական գների ինդեքսների, արտաքին ապրանքաշրջանառության և բնակչության միջին ամսական աշխատավարձերի ընդհանուր միտումները, ինչը թույլ է տալիս գնահատել Ֆինանսական շուկաների վրա մակրոտնտեսական և սոցյալ-տնտեսական ընդհանուր վիճակի ազդեցությունները: ՀՀ ԿԲ դրամավարկային քաղաքականության շրջանակներում ներկայացված են ԿԲ կողմից կիրառվող անուղղակի գործիքների կիրառումը, դրանց շրջանակներում իրականացված գործարքները, ինչպես նաև դրամական զանգվածի կառուցվածքը և դրանում իրականացվող փոփոխությունները: ՀՀ արտարժույթի շուկայի հետ կապված ներկայացված են ԱՄՆ դոլարի, եվրոյի, ՌԴ ռուբլու բորսայական, արտաբորսայական, ներբանկային և միջբանկային գործարքները, ինչպես նաև ՀՀ ԿԲ կողմից արտարժույթի շուկայում իրականացված գործառնությունները: Արժեթղթերի շուկայի վերլուծությունը բաղկացած է պետական և կորպորատիվ

արժեթղթերի շուկաների հետ կապված դիտարկումներից: Պետական պարտատոմսերի շուկայի հետ կապված ներկայացվում են առաջնային շուկայում դրանց տեղաբաշխումները, ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից իրականացվող հետգնումները, բորսայական և արտաբորսայական շուկաներում կնքվող գործարքները, գործակալ բանկերի կողմից բորսայական գնանշումները, ինչպես նաև պետական պարտատոմսերի եկամտաբերության կորերի փոփոխությունները: Կորպորատիվ արժեթղթերի շուկայի հետ կապված ներկայացվում են բորսայական և արտաբորսայական տեղաբաշխումները, բորսայական շուկայում կնքված գործարքները, դրանց շուկա ստեղծողների գնանշումները: Միջբանակային շուկայի վերլուծությունն իրենից ներկայացնում են միջբանակային վարկային, սվոփ և ռեպո շուկաների ամփոփ դիտարկումներ:

Ամբերդ հետազոտական կենտրոնի կողմից ֆինանսական շուկաների վիճակի և զարգացումների վերաբերյալ հրապարակվող ամփոփագրի տեղեկատվական հիմքերն են ՀՀ ֆինանսների նախարարության, ՀՀ Կենտրոնական Բանկի, ՀՀ Ազգային վիճակագրական ծառայության, ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա ԲԲԸ հրապարակումները և վիճակագրական աղբյուրների բազաները: Ձեզ ներկայացվող վիճակագրական աղյուսակների, գծապատկերների և ներկայացվող տվյալների մի մասը նշված մարմինների կողմից օրական կտրվածքով հրապարակվող տվյալների համախմբման արդյունք են:

Սույն վիճակագրական նյութերը, վերլուծությունները և դիտարկումները ՀՊՏՀ Ամբերդ հետազոտական կենտրոնի մտավոր սեփականությունն են և դրանցից օգտվելու դեպքում հղումը կենտրոնի կայքին պարտադիր է:

«Ամբերդ» հետազոտական կենտրոն

Երևան, Նալբանդյան 128, թիվ 3 մասնաշենք Հեռ.՝ (+37410) 593-479 Էլ. փոստ՝ info@amberd.am

Բովանդակություն

Ամփոփում.....	5
1. ՀՀ ԿԲ դրամավարկային քաղաքականություն և դրամավարկային գործառնություններ	7
2. Դրամական զանգված և փողի ագրեգատներ	11
3. Արտարժույթի շուկաներ.....	13

Ամփոփում

Ամփոփելով 2018թ. հոկտեմբեր ամսվա ՀՀ կենտրոնական բանկի դրամավարկային քաղաքականության շրջանակներում և արտարժույթային շուկաներում կնքված գործարքներն ու իրադարձությունները՝ առանձնացնեք հետևյալը.

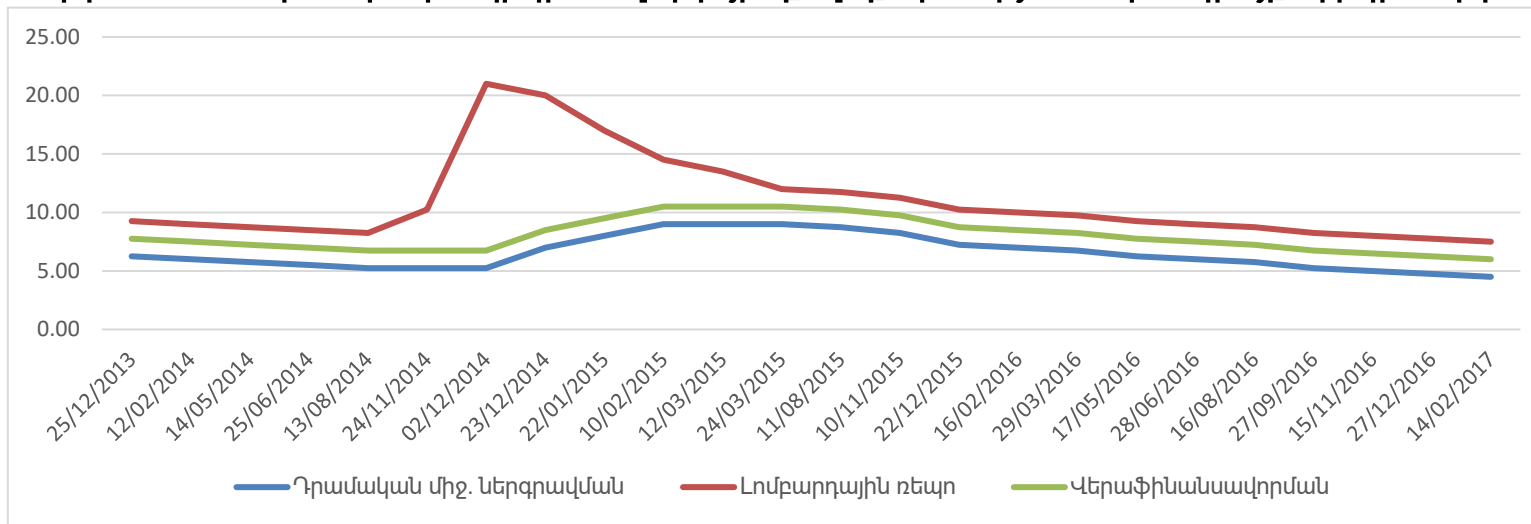
1. 2018թ. հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում ՀՀ կենտրոնական բանկը շարունակել է անփոփոխ պահել դրամավարկային քաղաքականության հիմնական տոկոսադրույքները:
2. Ամսվա ընթացքում կնքվել է 5 ռեպո գործարք՝ 475,600,000,000 ՀՀ դրամ ծավալով, իսկ լոմբարդային ռեպո գործարքներ ընդհանրապես չեն կնքվել: Նշենք, որ նախորդ ամսվա ընթացքում կնքվել էր 4 ռեպո գործարք, իսկ լոմբարդային ռեպոյով կնքվել էր 1 գործարք: Դրամական միջոցների ներգրավման սակարկությամբ գործարքներ ինչպես նախորդ ամիս, այս ամիս ևս չեն կնքվել: Դրամական միջոցների ներգրավմամբ կնքվել է 2 գործարք՝ 61,200,000,000 ՀՀ դրամ գումարային ծավալով, ինչը նախորդ ամսվա համեմատ նվազել է շուրջ 34 տոկոսով:
3. Դրամավարկային քաղաքականության շրջանակներում կնքվող գործարքների արդյունքում ՀՀ կենտրոնական բանկը նպաստել է իրացվելիության ավելացմանը: ՀՀ կենտրոնական բանկի հոկտեմբեր ամսվա գործարքների արդյունքում էական տատանումներով հանդերձ փողի բազան ամսվա վերջին սկզբի համեմատ նվազել է 0.81 տոկոսով: Փողի բազայի կառուցվածքում շուրջ 47 տոկոսը եղել է ԿԲ-ից դուրս կանխիկ դրամը, ինչը նախորդ ամսվա համեմատ գրեթե չի փոփոխվել:
4. Արտարժույթի բորսայական շուկայում 2018թ. Հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում գործարք չի կնքվել: Չեն եղել նաև առաջարկի և պահանջարկի հայտեր:
5. Հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում արտարժույթի Ներբանկային շուկայում գնվել է 397,164,826 ԱՄՆ դոլար՝ 484.05 դրամ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով, եւ վաճառվել է 436,728,933 ԱՄՆ դոլար՝ 485,43 դրամ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով: Ընդ որում, միջին կշռված փոխարժեքի 0.19 տոկոս աճի պայմաններում հոկտեմբեր ամսին սեպտեմբեր ամսվա համեմատ ԱՄՆ դոլարի առքը աճել է 33.18 տոկոսով, իսկ վաճառքը աճել է 0.25 տոկոսով:
6. Հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում արտարժույթի միջբանկային շուկայում գնվել և վաճառվել է 41,350,000 դոլար՝ 485,19 դրամ մեկ ԱՄՆ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով: Սեպտեմբեր ամսվա համեմատ հոկտեմբեր ամսին գործարքների ծավալը աճել է 9.39 տոկոսով, իսկ միջին փոխարժեքը աճել է 0.50 տոկոսով:

7. Հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում արտարժույթի Ներբանկային շուկայում գնվել է 63,630,134 Եվրո՝ 554.38 դրամ մեկ Եվրոյի դիմաց միջին փոխարժեքով, եւ վաճառվել 99,770,478 Եվրո՝ 558.87 դրամ մեկ Եվրոյի դիմաց միջին փոխարժեքով: Ընդ որում առքի միջին կշռված փոխարժեքի 7 տոկոս նվազելու պայմաններում սեպտեմբեր ամսվա համեմատ հոկտեմբեր ամսին Եվրոյով առքի գործառնությունների ծավալը աճել է 16.96 տոկոսով՝ 1.32 տոկոս փոխարժեքի նվազման պայմաններում, իսկ վաճառքի միջին կշռված փոխարժեքի 7 տոկոս նվազման պայմաններում սեպտեմբեր ամսվա համեմատ հոկտեմբեր ամսին Եվրոյով վաճառքի գործառնությունների ծավալը աճել է 46.55 տոկոսով 1.16 տոկոս փոխարժեքի նվազման դեպքում:
8. Հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում արտարժույթի Ներբանկային շուկայում գնվել է 7,800,500,735 ռուբլի 7.32 դրամ մեկ ռուբլու դիմաց միջին փոխարժեքով, եւ վաճառվել է 3,400,938,908 ռուբլի 7.41 դրամ մեկ ռուբլու դիմաց միջին փոխարժեքով: Սեպտեմբեր ամսվա համեմատ հոկտեմբեր ամսին Ռուբլով առքի գործառնությունների ծավալը աճել է 33.51 տոկոսով շուրջ 3.01 տոկոս փոխարժեքի աճի պայմաններում, իսկ վաճառքի գործառնությունների ծավալը աճել է 32.09 տոկոսով 3.25 տոկոս փոխարժեքի աճի դեպքում:
9. Հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում արտարժույթի Միջբանկային շուկայում գնվել և վաճառվել է 48,500,000 ռուբլի 7.38 դրամ մեկ ռուբլու դիմաց միջին փոխարժեքով:

1. ՀՀ ԿԲ դրամավարկային քաղաքականություն և դրամավարկային գործառնություններ

2018թ. հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից իրականացվել են բաց շուկայական գործառնություններ, կիրառվել են մշտական հնարավորության գործիքներ, մինչդեռ դրամավարկային քաղաքականության հիմնական տոկոսադրույքները մնացել են անփոփոխ: Տոկոսադրույքների փոփոխության դինամիկան 2013-2018թթ. ցույց տանք գծապատկերի միջոցով.

Գծապատկեր 1. ՀՀ կենտրոնական բանկի դրամավարկային քաղաքականության տոկոսադրույքների դինամիկան 2013-2018թթ.

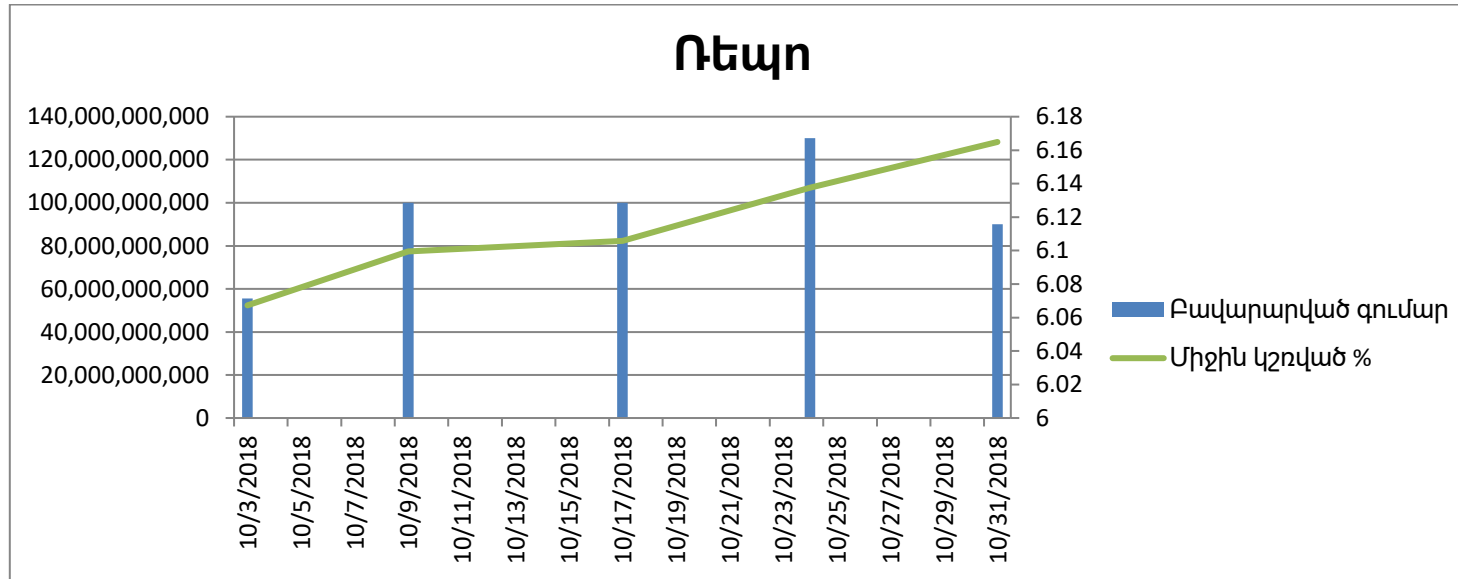

2018թ. հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում ՀՀ կենտրոնական բանկը դրամավարկային քաղաքականության իրականացման շրջանակներում դրամավարկային քաղաքականության տոկոսադրույքները չի փոփոխել: 2018թ. հոկտեմբերի վերջի դրությամբ սահմանված են եղել դրամավարկային քաղաքականության հետևյալ տոկոսադրույքները՝

- դրամական միջոցների ներգրավման տոկոսադրույք - 4,5%,
- լոմբարդային ռեպո տոկոսադրույք - 7,5%,
- վերաֆինանսավորման տոկոսադրույք - 6%:

2018թ. հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում ՀՀ կենտրոնական բանկը դրամավարկային քաղաքականության շրջանակներում իրականացրել է հիմնականում իրացվելիության ավելացմանը միտված բաց շուկայական գործառնություններ: Այսպես, 2018թ. հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում ռեսպո գործիքով կնքվել է 5 գործարք 475,600,000,000 ՀՀ դրամ ծավալով, մինչդեռ դրամական միջոցների սակարկության գործարքներ ընդհանրապես չեն կնքվել: Միաժամանակ նշենք, որ նախորդ ամսվա ընթացքում կնքվել էր 4 ռեսպո գործարք 334,790,000,000 ՀՀ դրամ ծավալով: 2018թ. հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից բաց շուկայական գործառնությունների շրջանակներում կազմակերպած գործառնությունների արդյունքները ներկայացնենք աղյուսակի միջոցով.

Գծապատկեր 2. 2018թ. հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում իրականացված բաց շուկայական գործառնությունները

Դիտարկվող ժամանակահատվածում բաց շուկայական գործառնությունների շրջանակներում դրամական միջոցների ներգրավման սակարկությունների գործարքներ ընդհանրապես չեն կնքվել:

Բաց շուկայական գործառնությունների շրջանակներում իրականացված ռեսպո գործարքների ժամկետայնությունը եղել է 7 օր:

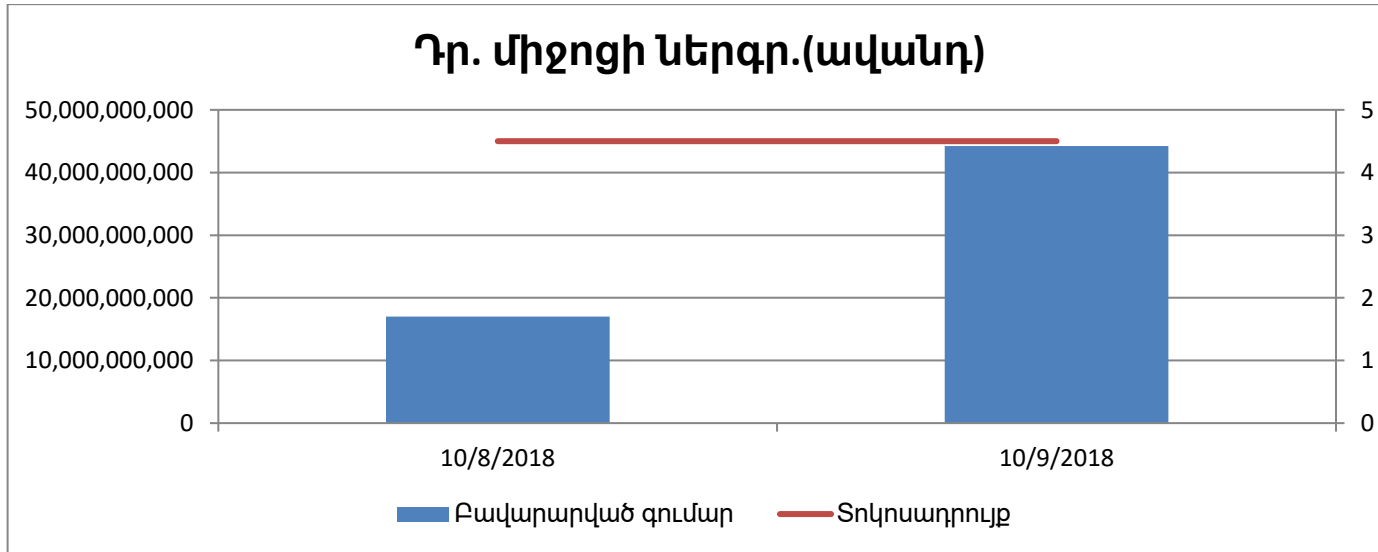
Դիտարկվող ժամանակաշրջանում կնքվել է 5 ռեսպո գործարք 475,600,000,000 ՀՀ դրամ ծավալով, 6.12 միջին կշռված տոկոսադրույքներով: Հարկ է նշել նաև, որ առաջարկված գումարը 9.12 տոկոսով գերազանցել է բավարարված ծավալին: Հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում կնքված ռեսպո գործարքներին մասնակցել են 6 -10 մասնակիցներ:

Ընդհանուր առմամբ 2018թ. հոկտեմբեր ամսին ՀՀ ԿԲ-ն բաց շուկայական գործառնություններ իրականացնելիս նպաստել է իրացվելիության ավելացմանը:

2018թ. հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում կիրառվել են միայն դրամական միջոցների ներգրավման (նպաստում է իրացվելիության կրճատմանը) գործարքներ: Ամսվա ընթացքում լոմբարդային ռեպո գործիքի կիրառմամբ որևէ գործարք չի կնքվել, իսկ դրամական միջոցների ներգրավման գործիքի կիրառմամբ կնքվել է 2 գործարք՝ 61,200,000,000 ՀՀ դրամ գումարային ծավալով: Համեմատելով հուլիս ամսվա համապատասխան ցուցանիշների հետ՝ նշենք, որ դրամական միջոցների ներգրավման գործարքների ծավալը նվազել է շուրջ 34,3 տոկոսով:

Գծապատկեր 3. 2018թ. հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում մշտական հնարավորության գործիքներով իրականացված գործառնությունները

Բոլոր տեսակի գործարքների ժամկետը կազմել է 1 օր: Մասնակիցների առավելագույն քանակն արձանագրվել է հոկտեմբերի 9-ին՝ դրամական միջոցների ներգրավման շրջանակներում. գործարքին մասնակցել են 8 մասնակիցներ: Ամսվա ընթացքում տեղի ունեցած մյուս գործարքին մասնակցել են 2 մասնակիցներ:

Դիտարկվող ժամանակահատվածում դրամական միջոցների ներգրավման գործարքները կնքվել են 4,50 տոկոսով: Համեմատելով նախորդ ամսվա հետ՝ նշենք, դրամական միջոցների ներգրավման տոկոսադրույքները նախորդ ամսվա համեմատ չեն փոխվել:

Հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում դրամական միջոցների ներգրավման գործարքների առավելագույն ծավալն արձանագրվել է հոկտեմբերի 11-ին՝ 44,200,000,000 ՀՀ դրամ:

Լոմբարդային ռեպո գործիքի կիրառմամբ գործարքներ չեն կնքվել:

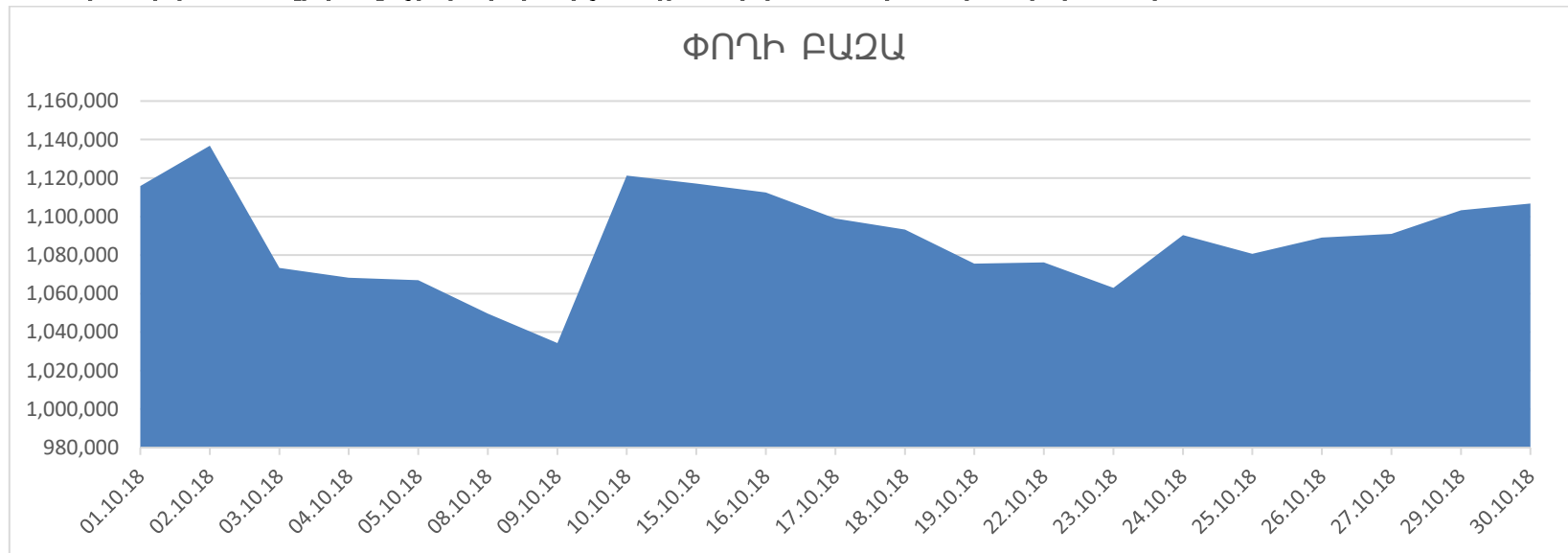
Դրամական միջոցների ավելցուկների և պակասուրդների նման տատանումները առևտրային բանկերի մոտ հիմնականում պայմանավորված են պահուստավորման փոփոխությամբ և ՀՀ առևտրային բանկերի իրացվելիության ավելցուկով:

2018թ. հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում ՀՀ ԿԲ-ն մշտական հնրավորության գործիքների միջոցով նպաստել է իրացվելիության կրճատմանը:

2. Դրամական զանգված և փողի ազդեցատներ

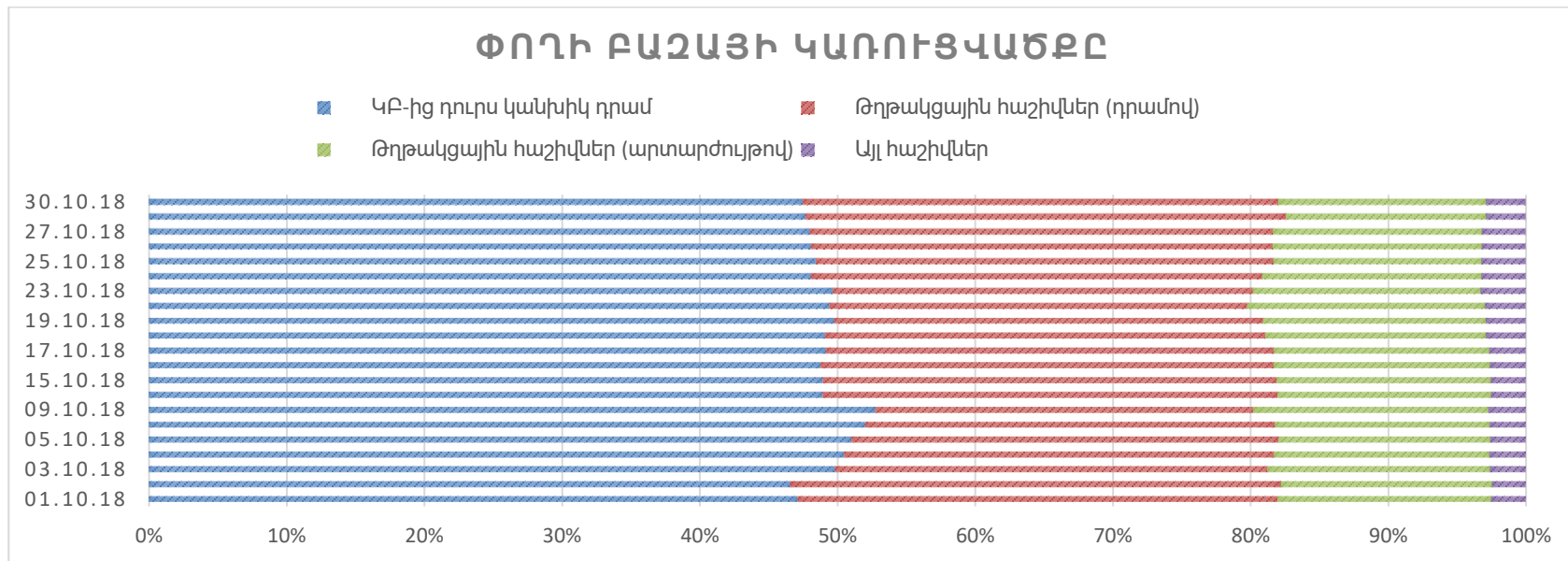
2018թ. հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում փողի բազան էական տատանումներով հանդերձ, դրսևորել է հիմնականում նվազման միտում: Հոկտեմբեր ամսվա սկիզբը նշանավորվել է փողի բազայի որոշակի աճով, որը տևել է մինչև հոկտեմբերի 2-ը: Հետագա օրերի ընթացքում փողի բազան կտրուկ անկումներ է ունեցել և հոկտեմբերի 9-ին հասել է ժամանակահատվածի նվազագույն մեծությանը: Հոկտեմբերի 9-ին փողի բազան հոկտեմբերի 2-ի նկատմամբ նվազել է 9 տոկոսով: Հաջորդ օրը փողի բազան կտրուկ աճել է 8.4 տոկոսով: Այնուհետև փողի բազան մինչև հոկտեմբերի 23-ը որոշակի տատանումներով հանդերձ հիմնականում նվազման միտում է դրսևորել, իսկ հետագա օրերի ընթացքում գերազանցապես աճել: Ամսվա վերջին փողի բազայի մեծությունը զիջել է ամսվա սկզբի մեծությանը 0.81 տոկոսով: Փոփոխություններն հիմնականում պայմանավորված են եղել առևտրային բանկերի ՀՀ կենտրոնական բանկում բացված թղթակցային հաշիվների մնացորդների փոփոխություններով, ինչպես նաև ԿԲ վարվող դրամավարկային քաղաքականությամբ:

Գծապատկեր 4. Փողի բազայի փոփոխության դինամիկան 2018թ. հոկտեմբեր ամսին

Կառուցվածքային առումով փողի զանգվածի մեջ հիմնական տեսակարար կշիռը կազմել է ԿԲ-ից դուրս կանխիկ դրամը՝ դիտարկվող ժամանակաշրջանում տատանվելով 46-ից 52 տոկոսի սահմաններում: Փողի բազայի կառուցվածքում զգալի է նաև ՀՀ դրամով թղթակցային հաշիվների տեսակարար կշիռը: Վերջինս հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում տատանվել է 27-ից 35 տոկոսի սահմաններում: Արտարժույթով թղթակցային հաշիվների և այլ հաշիվների տեսակարար կշիռը փողի բազայի կառուցվածքում համեմատաբար փոքր է: Հոկտեմբերի 30-ի դրությամբ արտարժույթային հաշիվի տեսակարար կշիռը կազմել է 15.1%, իսկ այլ հաշիվների տեսակարար կշիռը 2.9%: Ինչ վերաբերում է ՀՀ դրամով թղթակցային հաշիվներին և ՀՀ ԿԲ-ից դուրս կանխիկ դրամի տեսակարար կշիռներին, ապա վերջիններս նույն օրվա դրությամբ կազմել են համապատասխանաբար 47.5% և 34.5%:

Գծապատկեր 5. Դրամական զանգվածի կառուցվածքը 2018թ. հոկտեմբեր ամսին

3. Արտարժույթի շուկաներ

Արտարժույթի բորսայական շուկա

Արտարժույթի բորսայական շուկայում 2018թ. Հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում գործարք չի կնքվել: Չեն եղել նաև առաջարկի և պահանջարկի հայտեր:

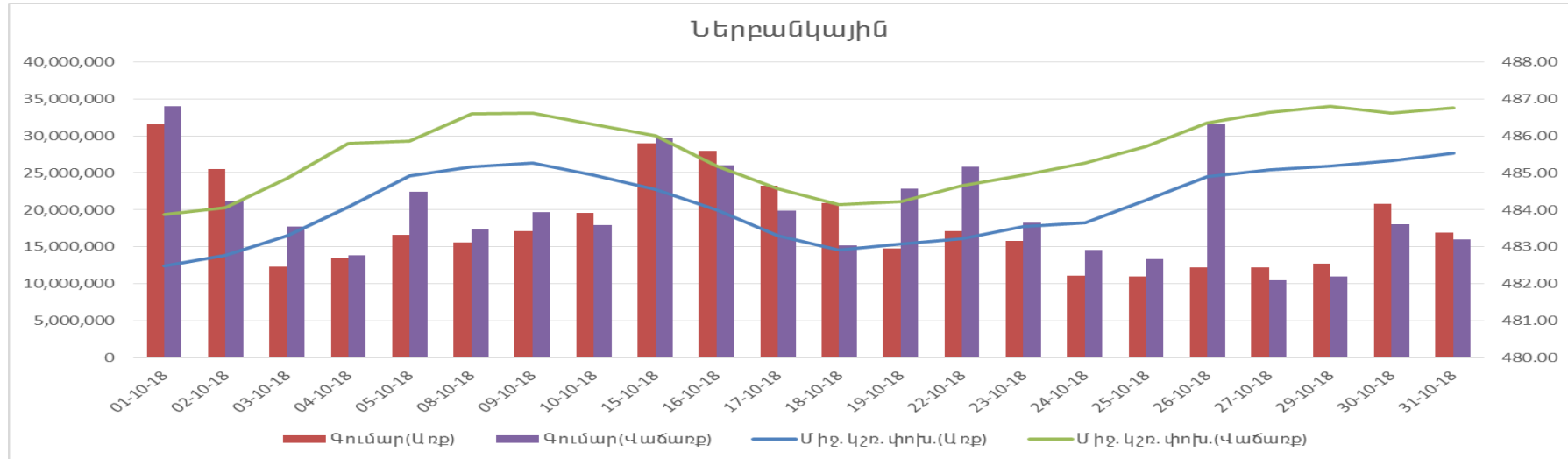
Արտարժույթի արտաբորսայական շուկաներ

Արտարժույթի արտաբորսայական շուկայում Հոկտեմբեր ամսին գործարքներ են կնքվել ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով և Ռուբլիով:

ԱՄՆ դոլար

Հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում արտարժույթի Ներբանկային շուկայում գնվել է 397,164,826 ԱՄՆ դոլար՝ 484.05 դրամ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով, եւ վաճառվել է 436,728,933 ԱՄՆ դոլար՝ 485,43 դրամ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով: Ընդ որում, միջին կշռված փոխարժեքի 0.19 տոկոս աճի պայմաններում հոկտեմբեր ամսին սեպտեմբեր ամսվա համեմատ ԱՄՆ դոլարի առքը աճել է 33.18 տոկոսով, իսկ վաճառքը աճել է 0.25 տոկոսով:

Գծապատկեր 6 . 2018թ. Հոկտեմբեր ամսին Ներբանկային արժույթային շուկայում ԱՄՆ դոլարով գործարքների ծավալը և փոխարժեքը

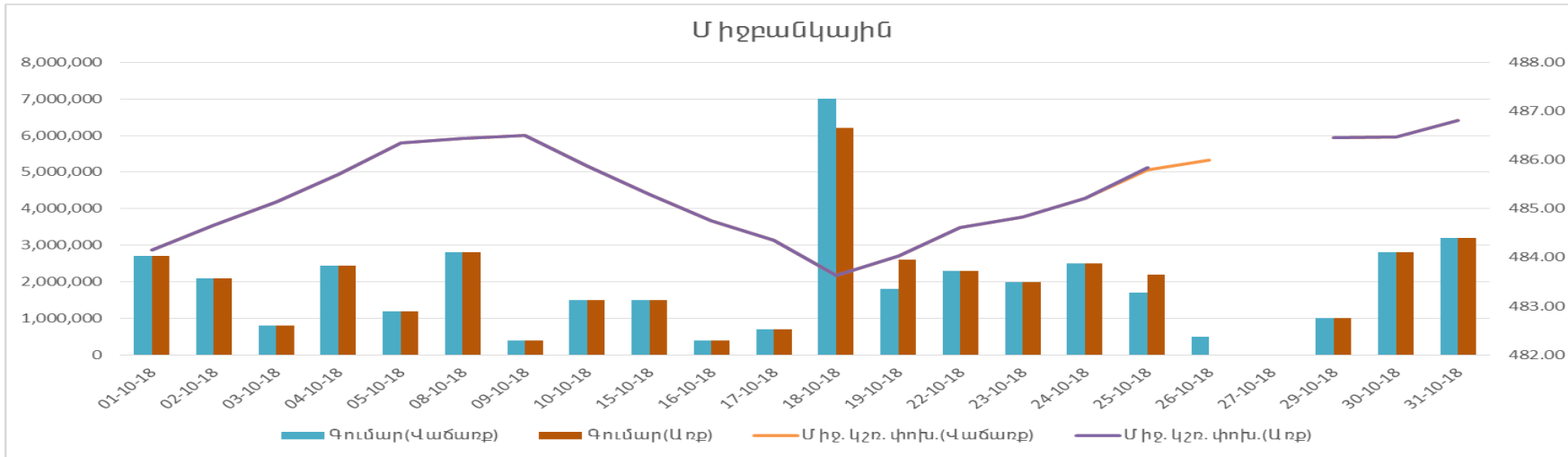

Հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքը դրսևորել է հիմնականում անկայուն միտում, մասնավորապես, առքի փոխարժեքը ամսվա վերջին ամսվա սկզբի համեմատ աճել է 0.63 տոկոսով, իսկ վաճառքի փոխարժեքը աճել է 1 տոկոսով: ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի անկայունությունը, ըստ երևույթին, պայմանավորված է ՌԴ Ռուբլու ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ ամրապնդմամբ և ՀՀ տնտեսության ՌԴ արժույթից կախվածությամբ: Դիտարկվող ժամանակաշրջանում արտարժույթի առքուվաճառքի սպրեդը տատանվել է 0.94 (հոկտեմբերի 5)-ից 1.73(հոկտեմբերի 4)- ի միջև:

Ինչ վերաբերում է Առքի և Վաճառքի գործարքների ծավալին, հոկտեմբեր ամսին ԱՄՆ դոլար ավելի շատ վաճառվել է, քան գնվել: Գործարքների ծավալները անկայուն միտում են դրսևորել ամսվա ընթացքում, մասնավորապես, առքի գործարքների ծավալները տատանվել են 11,027,605(հոկտեմբերի 25) ԱՄՆ դոլարից մինչև 31,496,515(հոկտեմբերի 1) ԱՄՆ դոլարի սահմաններում, իսկ վաճառքի գործարքի ծավալները տատանվել են 10,507,073(հոկտեմբերի 27) ԱՄՆ դոլարից 34,032,090 (հոկտեմբերի 1) ԱՄՆ դոլարի սահմաններում:

Հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում արտարժույթի միջբանկային շուկայում գնվել և վաճառվել է 41,350,000 դոլար՝ 485,19 դրամ մեկ ԱՄՆ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով: Սեպտեմբեր ամսվա համեմատ հոկտեմբեր ամսին գործարքների ծավալը աճել է 9.39 տոկոսով, իսկ միջին փոխարժեքը աճել է 0.50 տոկոսով:

Գծապատկեր 7. 2018թ. հոկտեմբեր ամսին միջբանկային արժույթային շուկայում ԱՄՆ դոլարով գործարքների ծավալը և փոխարժեքը

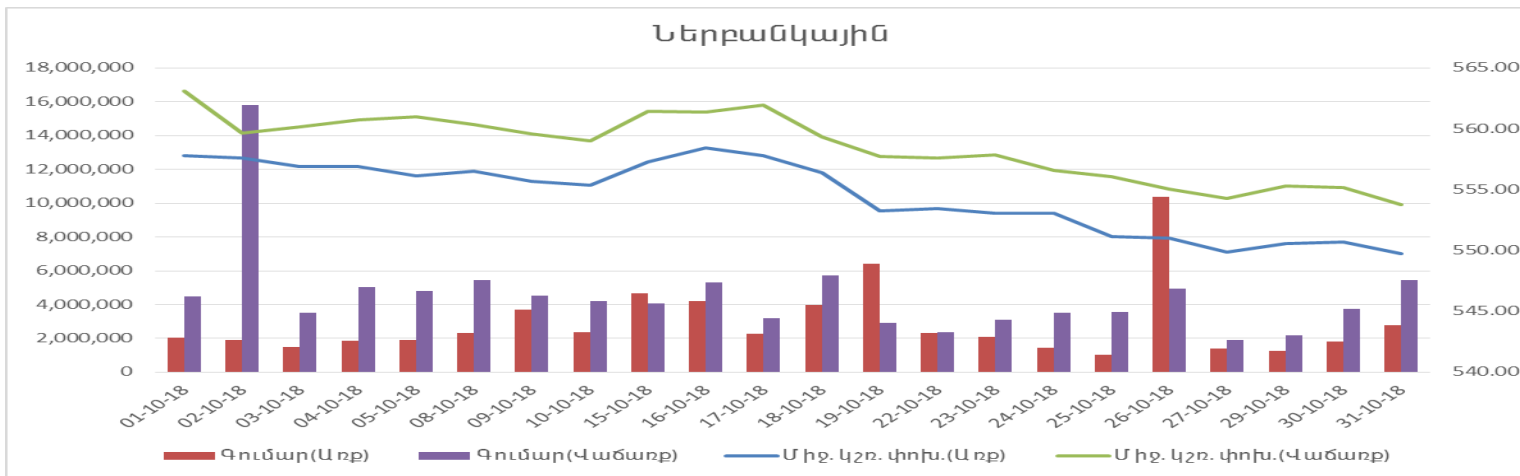

Միջբանկային արտարժույթային շուկայում ամենաշատ ԱՄՆ դոլար գնվել է հոկտեմբերի 18-ին 6,200,000 ԱՄՆ դոլար՝ 486,81 դրամ՝ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով և ամենաշատը վաճառվել է կրկին հոկտեմբերի 18-ին 7,000,000 ԱՄՆ դոլար՝ 486,81 դրամ՝ ԱՄՆ մեկ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով: Ամենաքիչը գնվել և վաճառվել է հոկտեմբերի 9-ին՝ 400,000 ԱՄՆ դոլար՝ 483,63 դրամ՝ ԱՄՆ դոլարի դիմաց միջին փոխարժեքով:

Եվրո

Հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում արտարժույթի Ներբանկային շուկայում գնվել է 63,630,134 Եվրո՝ 554.38 դրամ մեկ Եվրոյի դիմաց միջին փոխարժեքով, եւ վաճառվել 99,770,478 Եվրո՝ 558.87 դրամ մեկ Եվրոյի դիմաց միջին փոխարժեքով: Ընդ որում առքի միջին կշռված փոխարժեքի 7 տոկոս նվազելու պայմաններում սեպտեմբեր ամսվա համեմատ հոկտեմբեր ամսին Եվրոյով առքի գործառնությունների ծավալը աճել է 16.96 տոկոսով՝ 1.32 տոկոս փոխարժեքի նվազման պայմաններում, իսկ վաճառքի միջին կշռված փոխարժեքի 7 տոկոս նվազման պայմաններում սեպտեմբեր ամսվա համեմատ հոկտեմբեր ամսին Եվրոյով վաճառքի գործառնությունների ծավալը աճել է 46.55 տոկոսով 1.16 տոկոս փոխարժեքի նվազման դեպքում:

Գծապատկեր 7. 2018թ. Հոկտեմբեր ամսին Ներբանկային արժույթային շուկայում Եվրոյով գործարքների ծավալը և փոխարժեքը

Հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում Եվրոյի փոխարժեքը էականորեն տատանվել է, մասնավորապես, առքի փոխարժեքը ամսվա վերջին ամսվա սկզբի դրությամբ նվազել է 1.45 տոկոսով(557.81<< դրամից դառնալով 549,71 << դրամ), իսկ վաճառքի փոխարժեքը նույն ժամանակաշրջանի ընթացքում նվազել է 1.66 տոկոսով (563,13 << դրամից դառնալով 553,79 << դրամ): Դիտարկվող ժամանակաշրջանում

արտարժույթի առքուվաճառքի սպրեդը տատանվել է 2.08 (հոկտեմբերի 2)-ից 5.32(հոկտեմբերի 1)-ի միջև: Փոխարժեքը ամսվա ընթացքում դրսևորել է անկայուն միտում: Հոկտեմբերի 31-ի դրությամբ առքի փոխարժեքը կազմել է 554.38 վաճառքինը՝ 558,87ՀՀ դրամ:

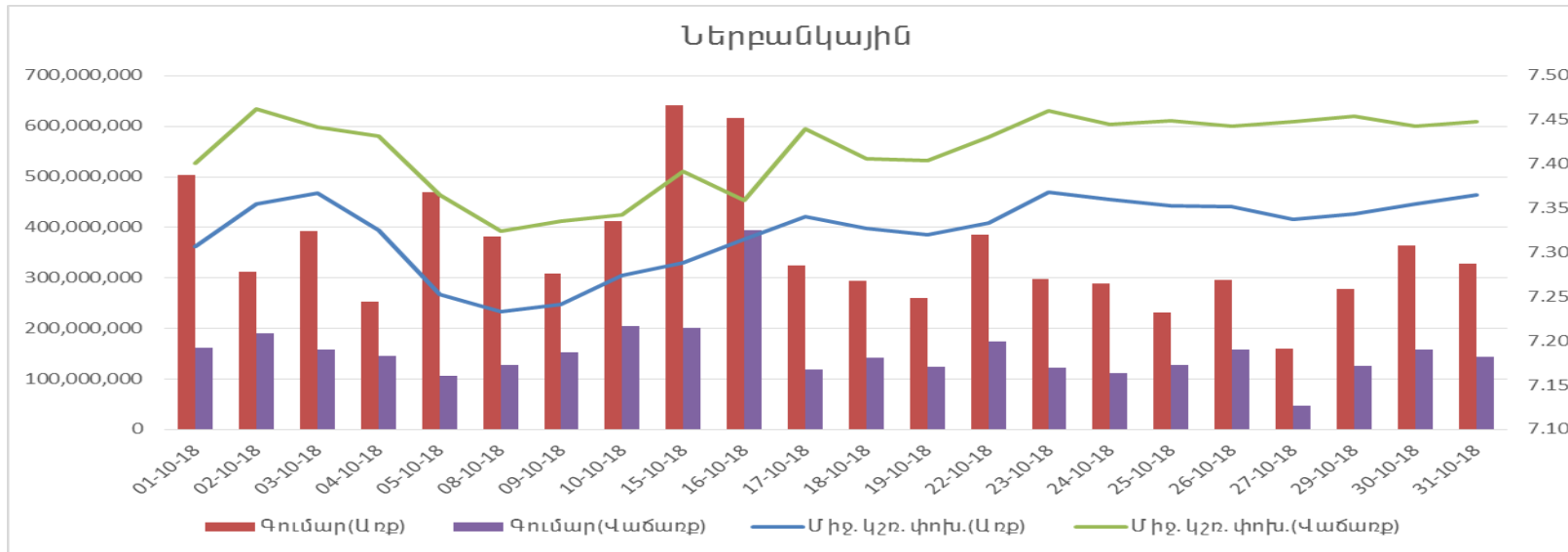
Ինչ վերաբերում է առքի և վաճառքի գործարքների ծավալին, ապա Եվրո ավելի շատ վաճառվել է, քան գնվել, ընդ որում, վաճառքի ծավալը շուրջ 1.6 անգամ մեծ է եղել առքի ծավալից: Առքի առավելագույն ծավալը արձանագրվել են հոկտեմբերի 26-ին՝ 10,381,057 Եվրո (551.01փոխարժեքով), իսկ վաճառքինը արձանագրվել է հոկտեմբերի 2-ին՝ 15,795,124Եվրո (559,66 փոխարժեքով): Ինչ վերաբերում է գործարքի նվազագույն ծավալներին, ապա ամենաքիչ Եվրոն գնվել է հոկտեմբերի 25-ին՝ 1,019,490 Եվրո (551,13 փոխարժեքով) և ամենաքիչը վաճառվել է հոկտեմբերի 27-ին՝ 1,912,714 (554.27փոխարժեքով):

Արտարժույթի միջբանկային շուկայում հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում Եվրոյով գործարքներ չեն եղել:

ՌԴ Ռուբլի

Հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում արտարժույթի Ներբանկային շուկայում գնվել է 7,800,500,735 ռուբլի 7.32 դրամ մեկ ռուբլու դիմաց միջին փոխարժեքով, եւ վաճառվել է 3,400,938,908 ռուբլի 7.41 դրամ մեկ ռուբլու դիմաց միջին փոխարժեքով: Սեպտեմբեր ամսվա համեմատ հոկտեմբեր ամսին Ռուբլով առքի գործառնությունների ծավալը աճել է 33.51 տոկոսով շուրջ 3.01 տոկոս փոխարժեքի աճի պայմաններում, իսկ վաճառքի գործառնությունների ծավալը աճել է 32.09 տոկոսով 3.25 տոկոս փոխարժեքի աճի դեպքում:

Գծապատկեր 8. 2018թ. Հոկտեմբեր ամսին Ներբանկային արժութային շուկայում Ռուբլիով գործարքների ծավալը և փոխարժեքը

Հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում Ռուբլու փոխարժեքը դրսևորել է անկայուն միտում, մասնավորապես, առքի փոխարժեքը ամսվա վերջին ամսվա սկզբի համեմատ աճել է 0.80%-ով (7,31 ՀՀ դրամից դառնալով 7,37 ՀՀ դրամ), իսկ վաճառքի փոխարժեքը նույն ժամանակաշրջանի ընթացքում աճել է 0.64%-ով(7,40 ՀՀ դրամից դառնալով 7,45 ՀՀ դրամ): Դիտարկվող ժամանակաշրջանում արտարժույթի առքուվաճառքի սպրեդը տատանվել է 0,04(հոկտեմբերի 16)- ից 0,11 (հոկտեմբերի 2, հոկտեմբերի 4, հոկտեմբերի 5, հոկտեմբերի 27, հոկտեմբերի 29) - ի միջև:

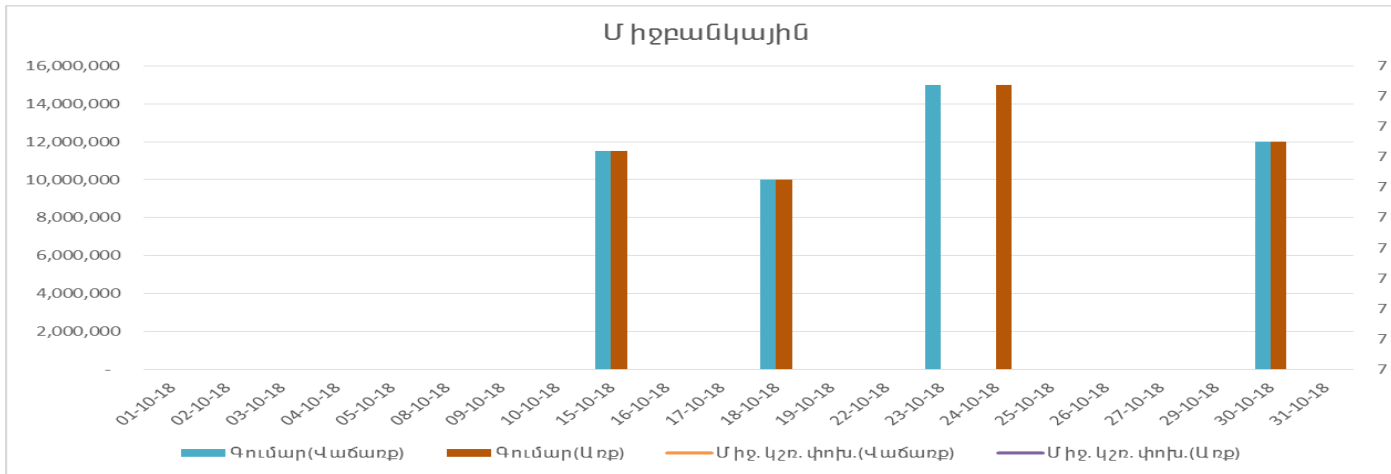
Ինչ վերաբերում է առքի և վաճառքի գործարքների ծավալներին, ապա Ռուբլի ավելի շատ գնվել է, քան վաճառվել: Առքի առավելագույն ծավալը արձանագրվել հոկտեմբերի 15-ին՝ 640,659,280 Ռուբլի (7,29 ՀՀ դրամ փոխարժեքով), իսկ առավելագույն վաճառքի ծավալը հոկտեմբերի 16-ին՝ 394,315,154 ռուբլի (7,36 դրամ փոխարժեքով): Ինչ վերաբերում է գործարքի նվազագույն ծավալներին, ապա ամենաքիչ ռուբլին վաճառվել

է հոկտեմբերի 27-ին՝ 47,583,260 Ռուբլի (7,45 ՀՀ դրամ փոխարժեքով) և ամենաքիչը գնվել է հոկտեմբերի 27-ին՝ 159,302,139 (7,34 ՀՀ դրամ փոխարժեքով) ռուբլի:

Արտարժույթի միջբանկային շուկայում հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում Ռուբլիով գործարքներ են իրականացվել:

Հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում արտարժույթի Միջբանկային շուկայում գնվել է և վաճառվել է 48,500,000 ռուբլի 7.38 դրամ մեկ ռուբլու դիմաց միջին փոխարժեքով:

Գծապատկեր 9. 2018թ. Հոկտեմբեր ամսին միջբանկային արժույթային շուկայում Ռուբլիով գործարքների ծավալը և փոխարժեքը

Ստորև ներկայացնենք նաև ԱՄՆ դոլարի, Եվրոյի և Ռուբլու փոխարժեքների դինամիկան 2018թ. հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում.

Հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում ռուբլին անկայուն միտում է դրսևորել: Եվրոն անկայուն միտում է դրսևորել՝ առաջին հերթին պայմանավորված միջազգային շուկայի զարգացումներով: Իսկ ինչ վերաբերում է ԱՄՆ դոլարին, ապա այն ևս անկայուն է եղել:

